

Sv. oče bo govoril o položaju Cerkve v Nemčiji

Rim, 11. maja. o. V poučenih krogih trdijo, da bo imel sveti oče danes ali jutri govor pred skupino romarjev, med katerimi bo tudi precej Nemcev. V tem govoru naj bi sv. oče odločno nastopil proti ravnanju s katoličani v Nemčiji.

Ta govor smatrajo za potrdilo, da Mussolinijevo posredovanje pri Hitlerju za pomirjenje med Sv. stolico in Nemčijo ni uspelo.

Castel Gandolfo, 11. maja. o. Iz okolice sv. očeta odločno zavračajo glasove, da bi se bilo zdravje sv. očeta poslabšalo. V do-

kaz, da te vesti niso resnične, poudarjajo, da sv. oče že od prihoda v poletno prestolnico vsak dan sprejema razne osebnosti in skupine tujih romarjev. Razen tega gre vsak dan na sprehod po parku. Udeležuje se vseh sej kongregacij, ki se bavijo z važnimi cerkvenimi zadevami.

Rim, 11. maja. o. »Popolo d'Italia« odgovarja na besede proti kljukastemu križu, ki jih je sv. oče Pil XI. izrekel 4. maja.

Pri tej priliki je sv. oče Pil XI. dejal, da se te dni tudi v Rimu dviga križ, ki ni krščanski. Italijanski list odgovarja na te besede vr-

hovnega poglavarja katoliške cerkve in pravi med drugim: »Duhovnemu očetu vseh nas katoličanov bi radi rekli, da je nevarno tako dokazovanje z Odršenikovim križem. Kdor to dela v katerikoli smeri, se lahko znajde v neprijetni družbi raznovrstnih posojilodajalcev, prostozidarjev in boljšeikov, ne da bi pri tem imel v drugi roki bič, s katerim bo izgnal iz svetlišča to nedostojno družbo. Da bi jo izgnal, ni dovolj samo moliti, moliti in spet moliti.« — (Te besede je namreč sv. oče v svojem nagovoru rabil, ko je dejal, kaj edino more rešiti današnji svet vseh pogubnih pojavov in gibanj.)

Vesti 11. maja

Razstava »Bukareški mesec« so odprli včeraj v romunski prestolnici. Razstava je prirejena v priložnost 20-letnice ustanovitve velike Romunije.

Vrhovni poveljnik nemške vojne mornarice admiral Roeder bo 11. maja prišel v Budimpešto.

Važen prekop čez polotok Hel, ki bi vezal novo pristanišče Vladislavov z Gdinjo, misli v kratkem začeti poljska vlada. Prekop bi odpravil ovinek, po katerem morajo sedaj pluti iz enega pristanišča v drugo.

26. kolesarska dirka okrog Italije se je začela v soboto v Milanu. Udeležuje se je 500 italijanskih in tujih kolesarjev.

Rotary klubi z vsega sveta so imeli sestanek v Blacpoolu na Angleškem. Na sestanku so razni zastopniki govorili o skrbi za ohranitev miru na svetu, pri čemer morajo rotarici sodelovati.

Namen francosko-angleškega sodelovanja je ohranitev miru in nič drugega, je dejal francoski poslanik v Londonu Corbin na kosilu, ki mu ga je priredilo angleško zunanje ministrstvo.

V Franciji stavka zdaj le še 2900 delavcev, kar je zasluha odločnega nastopa sedanje vlade.

Se sedem milijard dolarjev za izboljšanje ameriškega gospodarskega stanja hoče dati predsednik Roosevelt iz bodočih državnih proračunov. Zakon o tem ogromnem kreditu bo v kratkem sprejet.

Italijanska kraljevska dvojica bo na Hitlerjevo povabilo najbrž še letos obiskala Nemčijo, tako poročajo nekateri evropski listi.

Glavni kupec za madžarsko žito bo odslej Nemčija in so baje pogajanja v tem smislu že končana. Nemčija bo Madžarski žito plačevala po cenah, ki veljajo na svetovnem trgu, ne povedo pa, ali bo plačilo v industrijskih izdelkih ali v denarju.

Letošnje slovesnosti ob godu Device Orleanske, zaščitnice Francije, so bile izredno veličastne po vsej državi. V Parizu se je udeležila vlada z diplomatskim zborom velike vojaške parade pred spomenikom svetnice. Po uradni slovesnosti so mimo spomenika korakali deset in desetisoči članov vseh francoskih narodnih organizacij.

Ob večerjanjem romunskem narodnem prazniku prinaša prijateljske članke zlasti poljsko časopisje, ki poudarja, da se je pod vlado sedanjega romunskega kralja zveza med Poljsko in Romunijo šele zares ustvarila.

Za posredovanje v španski vojni in za sklenitev premirja bo angleška vlada baje skušala pridobiti tudi Italijo.

Zena bivšega abesinskega cesarja je včeraj dospela iz Palestine v Marseille. Spremlja jo najstarejši negušev sin.

Predsednik francoske poslanske zbornice Herriot je včeraj dopotoval iz Egipta v Jeruzalem. Tam se bo ustavil nekaj dni, nato bo odšel v francosko Sirijo.

Angleško letalsko poveljstvo je izdalo odlok, s katerim ustanavlja tri nove eskadrene obrambnih balonov za zračno ograjo nad Londonom. Balone že izdelujejo. V kratkem bodo začeli z delom za organizacijo nadaljnjih sedmih balonskih oddelkov. Za to zračno ograjo nad Londonom, kjer bodo baloni nosili jekleno mrežo, bo angleško letalstvo potrebovalo več 6000 novih vojakov in častnikov.

Voditelj belgijskih rexistov Degrelle so na nekem zborovanju napadli trije komunisti s steklenicami, a ga niso ranili, ker je takoj posegla vmes policija.

Italijanska kraljica in cesarica je sprejela včeraj na dvoru 1000 otrok, organiziranih v fašistovski organizaciji »Balila«. Otroci so vladarici izročili svoje prihranke, da jih porabi za otroške sanatorije.

Abesinski podkralj vojvoda Aosta je ob drugi obletnici ustanovitve italijanskega cesarstva poslal Mussoliniju brzojanko, v kateri pravi, da vse abesinsko ljudstvo izraža svojo udanost Italiji in njemu ter ga prosi nadaljnje podpore za dvig Abesinije.

Sv. oče Pil XI. je včeraj v Castel Gandolfu predsedoval seji kongregacije, na kateri so sprejeli sklep, da bo v kratkem razglašena za blaženo ustanoviteljica reda Marije Vnebovzete.

Predavanje o izvedbi nadzorstva nad cenami je imel včeraj v Budimpešti nemški državni komisar za cene Wagner. Razen tega je imel več sej, zlasti z madžarskimi ministri.

Angleška vlada je o svojem posredovanju pri nemški in češki vladi obvestila tudi Poljsko.

Vojaški upor je izbruhnil v Boliviji, kjer so se proti vladi vzdignile nekatere garnizije. Med njimi in med vladno vojsko so se začeli hudi boji. Vlada pa te vesti zanika.

10 in pol milij. funtov šterlingov škode je do zdaj povzročila suša v Angliji. Uničila je vso ozimino in sadno drevje. Po nekaterih pokrajinah občutno primanjkuje vode.

Huda eksplozija je bila v Luteradu na Holandskem, kjer je zletela v zrak plinska centrala, zaradi česar je velik del pokrajine Limburg brez razsvetljave.

Strogo nadzorstvo nad tujimi šolami v Argentini uvaja nova odredba vlade. Razen tega je argentinska vlada opozorila neko evropsko državo, naj njene politične organizacije prenehajo s strankarsko propagando po šolah in med naselniki.

Predsednik nove kitajske vlade, katero so v Peking imenovali Japonci, se je več dni mudil v Tokiu in imel tam važne posvete z japonskimi uradnimi krogi.

USA utegnejo preklicati prepoved o izvozu orožja v Španijo, za kar se zavzema zlasti senator Nye. Stvarno stanje se tudi po takem sklepu ne bo dosti spremenilo, saj je Amerika Španiji prodala kljub vsemu govorilno orožja za lepe denarje.

Predsednika poljske republike je madžarska akademija znanosti imenovala za svojega dopisnega člana.

Bivši svetovni prvak v boks, Nemeš Schmeling, je došel v Newyork, kjer se bo pripravljval za odločilni boj z novim svetovnim mojstrom Louisom.

Namen 101. zasedanja ZN je čim prej odstraniti iz ZN in iz Evrope sovjetski vpliv.

Zenevska ustanova daje vedno manj jamstva za varnost malih držav, ki zaradi tega izgubljajo vse zaupanje vanjo, pišejo litvanski listi ob sedanjem sestanku ZN.

Vse hujski kitajski odpor žene Japonce do skrajnih sredstev: Strupeni plini na kitajskih bojiščih

Hankov, 11. maja. c. Kitajski uradni krogi potrjujejo vest, da je poveljstvo japonskih oddelkov na Lunghajskem bojišču zaradi nočnega odpora Kitajcev sklenilo začeti z uporabo strupenih plinov in s kemično vojno. Dva bataljona strokovnjakov za boj s plini sta pod poveljstvom generala Motoma odšla iz Kubeja že 18. aprila ter se izkrcala v Cingtau. Od tam so ju poslali na fronto pri Santungu. Prav tako so na to bojišče poslali več nadaljnjih motoriziranih oddelkov pod poveljstvom generala Kukučija. Kitajsko poročilo pripominja, da so Japonci že večkrat skušali uporabljati pline, zlasti pline za soljenje, a jim to ni prineslo posebnega uspeha.

Sanghai, 11. maja. O. Kitajska poročila z osrednjega bojišča poročajo, da so Kitajci z uspehom odbili od sedaj sleherni japonski napad. Japonci so hoteli pod vsako ceno prodreti na severu od Nankinga proti železniški progi v Lungghaj. Ogromno število kitajskih čet je ta napad sprejelo in Japonce po hudem večurnem boju z uspehom zavrnilo in ustavilo nadaljnje prodiranje v tej smeri. V pokrajini Anhvej blizu Menčenga, ki leži 130 km južnozhodno od Sučova, so Kitajci po srditem boju na nož prizadejali Japoncem ogromne izgube. Desetkrat se je ponavljal napad in je končno Kitajcem le uspelo prisiliti japonske čete na umik. Drugo japonsko prodira-

nje so Kitajci ustavili v bližini Caohsijena, ki leži sredi pokrajine Anhvej. Tu so pričeli Kitajci z gverilsko taktiko in jim je uspelo zavzeti 5 večjih vasi. Pri tem pa so popolnoma uničili japonsko garnizijo, ki je štela 600 mož. Tako poročajo kitajska poročila, nasprotno pa zatrjujejo japonska, ki beležijo same uspehe.

Amoj, 11. maja. O. Včeraj so se približale japonske bojne ladje otoku Amoj in ga obstreljevale. Napad je veljal posebno na bregu leželej kitajskim oporiščem. Po obstreljevanju so Japonci izkrcali 500 mož, ki so odšli v majhnih čolnih na breg. Kitajska poročila zatrjujejo, da je uspelo Kitajcem po srditem boju pregnati japonske čete. Pri tem boju je bilo ubitih nad 100 Japoncev, 75 pa ujetih, ostali so se rešili nazaj na ladje.

Nasprotno pa poročajo Japonci, ki zatrjujejo, da je uspelo Japoncem zasesti vzhodni del tega otoka. Pri tem so imeli le majhne izgube.

Vojaški opazovalci vidijo v zasedbi otoka Amoja zelo važno dejanje. S tem nameravajo Japonci dobiti pregled na 325 km dolgem ozemlju nad delom pokrajin Fukien in Kwantung. Tu je zelo važna železniška proga, ki veže Kanton in Hankov, po kateri dobivajo kitajske čete strelivo. Ta del hočejo Japonci za vsako ceno imeti pod svojo oblastjo in pretrgati nadaljnjo zvezo.

Po Hitlerjevi vrnitvi v Berlin bosta govorila

Hitler in Mussolini o političnih razgovorih v Rimu

Berlin, 11. maja. o. Iz poučenih krogov poročajo, da bo Hitler iz Berlina odšel takoj v Berchtesgaden, kamor bo sklical svoje zaupne svetovalce in jih obvestil o uspehu svojih razgovorov ob obisku v Italiji. Stvarno poročilo za javnost bo Hitler najbrž dal na prihodnjem zasedanju nemškega državnega zbora, ki bo po teh vesteh baje sklican v kratkem. Italijanski ministrski predsednik pa bo imel v soboto v Genovi govor, v katerem bo očrtal smernice in namene italijanske politike po Hitlerjevem obisku v Rimu, po sklenitvi angleško-italijanske pogodbe ter po italijansko-francoskih razgovorih, ki teko zdaj v Rimu. V tem govoru bo Mussolini poudaril, da zveza Italije z Nemčijo nima niti malo namena, da bi trgala dobre odnose med Anglijo in Italijo ter nastajajoče prijateljstvo med Francijo in Italijo.

Berlin, 11. maja. o. Hitler se je sinoči vrnil iz Italije v nemško prestolnico.

Ko je na povratku v Nemčijo prispel na Brenner, je poslal italijanskemu kralju in cesarju Abesinije brzojanko, v kateri izraža svojo hvalečnost nad gostoljubnim sprejemom. »Nikdar ne bom pozabil« — pravi — »sprejema, ki mi ga je pripravil italijanski narod. Ta sprejem me je ganil do sra. Te dni je bilo ponovno potrjeno nemško-italijansko prijateljstvo. Prosim Vaše Veličanstvo, da sprejme moje najtoplejšje želje za srečo in napredek kralja in kraljice Italije. — Adolf.«

Predsedniku italijanske vlade Mussoliniju je Hitler poslal tole brzojanko:

»Dnevi, ki sem jih preživel z vami v vaši državi, so naredili name neizbrisen vtis. Divim se ogromnemu napredku vašega cesarstva. Videl sem v duhu fašizma obnovljeno Italijo v sijaju njene obrambne moči, katere se tudi zavedam. Predvsem pa so mi ti dnevi omogočili, da spoznam vaš narod. V njegovi mladini vidim najboljše jamstvo za veličino Italije. Idejna povezanost fašističnega in narodnosocialističnega gibanja je zanesljivo jamstvo, da bo zvesto tovarišstvo, ki nas veže, vedno ostalo med našima narodoma. Sprejmite še enkrat moje najprišrečnejše pozdrave in moje hvaležnost. Adolf Hitler.«

Hitlerjev namestnik Göring je za vrnitev iz daljnov berlinskemu prebivalstvu, naj se v čim večjem številu udeleži slavnostnega sprejema na postaji in izkaže Hitlerju hvaležnost za to, da je ustvaril »jekleno os od Baltiškega do Sredozemskega morja ter v to zvezo spravil 120 milijonov ljudi.«

Vse ceste od postaje do kancelske palače so okrasili s svetilniki in stebri, stotisoči ljudi so z vojaštvom in narodno socialističnimi vojnimi oddelki tvorili po ulicah špahir. Ko je Hitler izstopil na postaji, ga je sprejelo streljanje topov in zvočenje. Vse ulice, po katerih se je vozil, so bile v tisočih zastav in razkošno razsvetljene.

Obisk turških državnikov v Belgradu utrjuje

prijateljstvo med Turčijo in Jugoslavijo

Belgrad, 11. maja. o. Knez namestnik Pavle je včeraj sprejel turškega ministrskega predsednika Džela Bajarja in zunanjega ministra Ruždija Arasa. Obisk turškega ministrskega predsednika velja za razgovor o vseh vprašanih Balkanskega sporazuma, zlasti še razmerju med Jugoslavijo in Turčijo. Razen tega bosta turška državnik z dr. Stojadinovičem pretresla vse važne zunanje politične dogodke zadnjega časa v Evropi ter dala po razgovorih uradno poročilo za domače in tuje liste.

Knez namestnik je turškemu ministrskemu predsedniku včeraj priredil slavnostno kosilo, katerega so se udeležili med drugimi Nj. Vel. kraljica Marija, knez namestnik s kneginjo Olgo, predsednik vlade dr. Stojadinovič z gospo, prometni minister dr. Spaho, vojni minister general Marič in drugi odličniki. Zvečer je predsednik naše vlade turškima gostoma priredil slovesno večerjo, na kateri je imel pozdravni govor o prijateljstvu med Jugoslavijo in Turčijo, ki vodita isto stvarno in široko politiko sodelovanja in miru. Nazdravil je poglavarju nove Turčije Kemalu Atatarku ter obema turškima državnikoma. Predsedniku naše vlade je odgovoril Dželal Bajar, ki je poudaril, da pomeni pred petimi leti sklenjena prijateljska pogodba med Turčijo in Jugoslavijo mejnik in lepo delo za mir. Turčija in Jugoslavija imata isti politični vzor, ki ju veže balkanski zvezi z Romunijo in Turčijo. Sprejema, ki sta ga bila

turški ministrski predsednik in zunanji minister deležna ob prvem obisku v Jugoslaviji, ne bosta pozabila.

Belgrad, 11. maja. m. Turški gostje, ki so prišli na obisk k predsedniku vlade, dr. Milanu Stojadinoviču, so današnje dopoldne porabili za to, da so obiskali Oplenac, na Avali pa grob Neznanega vojaka. Na Oplenacu so položili venec na grobova kralja Petra in Aleksandra I. Zedinitelja, nakar so si ogledali kraljevo posestvo na Oplenacu.

Strašna smrt 72 angleških rudarjev ob eksploziji plinov v rudniku Markhamu

London, 11. maja. Dve eksploziji zemeljskih plinov v angleškem premogovniku pri Markhamu v pokrajini Derbyshire sta povzročili strahovito nesrečo, pri kateri je zasulo vse delavstvo, ki je bilo zaposleno v rovu. Do eksplozije je prišlo v trenutku, ko se je 200 delavcev pripravljalo na izmenjo. Oblasti so takoj po eksploziji, ki je povzročila v vsem kraju strašno razburjenje, odredile reševalna dela in skušale dobiti zvezo z zasutimi rudarji, kar se jim je tudi kmalu posrečilo. Prebivalstvo iz vsega kraja je pridrlo pred vhod v rudnik in ga ves dan oblegalo. Ko so začeli iz rova spravljati prva trupla zadušenih in zasutih rudarjev, so se odigravali pretresljivi prizori. Med ljudstvo je prišel tudi derbyshirski škof z duhovščino, ki je sku-

šala potolažiti nesrečne ljudi. Žene in otroci zasutih rudarjev so ves dan čakali pred rovom, jokali ter na glas molili. Reševalna dela so naglo napredovala, tako, da so do večera ugotovili, da je izgubilo pri eksploziji življenje 72 rudarjev. Trupla ponesrečenih, ki so jih prinašali na svetlo, so bila grozno skazena, tako da jih povečini ni bilo moči takoj prepoznati. Večina družin v mestecu Markhamu je izgubila ali očeta ali kakega svojca. Nesreča je pretresla vso Anglijo, saj je največja po letu 1934, ko je v Wrexhamskem rudniku v Walesu eksplozija vzela življenje 265 rudarjem. — Oblasti so takoj odredile preiskavo, da ugotove, kaj je povzročilo nesrečo.

Na povratku z avtomobilom v Belgrad, sta se Dželal Bajar in Ruždij Aras ustavila na Avali ter položila venec na grob Neznanega vojaka. Na Avali bosta ostala tudi na kosilu, ki jima ga prireja predsednik vlade dr. Stojadinovič.

Popoldne si bosta turška državnika ogledala vse belgrajske zanimivosti ter bosta naredila nekaj izletov v bližnjo okolico, zvečer pa jima bo prirejena slavnostna večerja na turškem poslaništvu, nakar bo velik sprejem.

Jutrišnji dan bodo turški in naši državniki porabili za razgovore o vseh vprašanih, ki zanimajo Jugoslavijo in Turčijo. Iz Belgrada bosta Dželal Bajar in Ruždij Aras odpotovala jutri zvečer.

Nad 922 milijonov dohodkov v 8 letih

Toliko je prejela ljubljanska carinarnica Tihotapstvo prenehalo

Ljubljana, 11. maja.

Glavna carinarnica v Ljubljani je sestavila zanimiv pregled o dohodkih zadnjih 8 let. V osmih proračunskih letih, namreč od l. 1930/31 do 1937/38 je carinarnica imela 922.847.488,58 din dohodkov, ki so se stekali v carinsko blagajno iz carin, prometnega davka, kakor tudi iz državne in banovinske trošarine. Glavna carinarnica ima namreč nalogo, da pobira pri zacarinjenju blaga tudi prometni davek ter trošarino. Mestno trošarino na uvoženo blago pobirajo organi mestnega trošarinskega urada sami.

Pobiranje carine, davkov in trošarine je dostikrat prav komplicirano, kajti carinska tarifa je knjiga s sedmimi deli, kakor sv. pismo, vsebuje najfineršaoločila za vsako blago. Nekatero tarifo za razno blago so prav zanimive. Tako je na različno zlatino naložena znatna carina, pa tudi prav visok davek s trošarino vred. Kdor pa bi pripeljal na ljubljanski kolodvor vagone suhega zlata v palcah, bi ga vsi pozdravili z največjimi častmi in z najodličnejšim spoštovanjem. Uvoz suhega zlata v palcah je namreč carine prost, kakor tudi vseh drugih uvoznih dajatev. Na razno luksuzno blago so prav tako visoke carine.

Zanimivo je dalje, da so začeli dohodki glavne carinarnice od l. 1936/37 najprej rapidno

naraščati. Leta 1930/31 so dohodki znašali 159 milijonov 25.629,15 din. Nato so začeli z nastopom hude gospodarske krize in finančnih stisk dohodki rapidno padati ter so dosegli l. 1936/37 minimum 92.019.877,46 din. Leta 1937/38 so se dvignili na 103.440.694,05 din v letu 1937/38 pa so že dosegli vsoto 132.006.931,80 din.

Prav zanimivo je poslovanje glavne carinarnice. Vse gre urno in ekspeditivno izpod rok. Pri glavni blagajni se stekajo dnevno lepi tisočaki, tudi milijoni.

Prva leta po vojni smo uvozili velikanske množine manufakturnega blaga. Umevno, da je takrat bohotno cvetelo tihotapstvo manufakture. Vihotapljali so se vagoni in vagoni tega blaga. Sedaj je tihotapstvo manufakture popolnoma prenehalo, kajti uvoz blaga je izredno minimalen, ker zalagajo naš manufakturni trg domače tekstilne industrije, ki krijejo s svojimi izdelki vse naše potrebe. Tihotapske afeze so drugače v Ljubljani prav redke. Izredno močan je uvoz raznih strojev za industrijo, kemikalije, surovin (bombaz, fina volna in predivo), dalje raznih avtomobilov in različnih delov za avtomobile, kolesa in motorje. Zanimivo je, da mi izvažamo naše kože v inozemstvo, k nam pa se uvažajo kože iz Indije in Avstralije. Toda izvoz kože je višji od uvoza.

Drzen vlomilec

Radošević aretiran

Ljubljana, 11. maja.

Ponoči od 4. na 5. maja je nekdo poskušal vlomiti po polnoči v gostilno T. Kosija v Kosezah. Gostilničar je začel nekak ropot pri glavnih vratih. Oborožil se je z revolverjem in čakal. Zapazil je, da je neka oseba z desno roko odprla veliko vrtno okno, z leve pa je hotela prijeti za ključko odzveno za ključ. Ta trenutek je Kosi streljal. Neznancu je prestrlel popolnoma desno dlan, projektil pa je nato odletel še na levo laht, kjer je krogla obšla v mesu. Neznanec je hodil okrog. Trpel je hude bolečine. Nazadnje je iskal pomoči v celjski bolnišnici. Tam se je javil pod napačnim imenom Sefi Mirko. O njem so pisali listi. Ljubljanska

policija, ko je čitala ime poškodovančeve, je takoj obvestila celjsko policijsko upravo o neznancu. Včeraj ob 14 so ga že pripeljali v Ljubljano, kjer so ugotovili njegovo identiteto. Je to drzen in nevaren vlomilec Mate Radošević iz Sinja. Na policiji je naposled priznal, da je skušal vlomiti v Kosijevo gostilno.

»Dih smrti« — filma premiera v kinu »Slogia« za ljudi močnih živcev. Po »Frankensteinu« in »Frankensteinovi nevesti« že dolgo ni bilo v Ljubljani filma tajinstvene misterioznosti. Sedaj imamo zopet Borisa Karloffa v filmu tega žanra. V »Dihu smrti« ga bomo spoznali kot znanstvenika, iznajditelja amonozosnih živali, ki ubijajo s samim dotikom. Ta film bo na sporedu le dva dni in naj si ga ljubitelji te vrste filmov čimprej ogledajo. Pri pomnimo pa, da ga je priporočati živčno močnim ljudem!

Nečloveška mati

Nedolžni otrok plačal z življenjem materin greh

Maribor, 11. maja.

Pred okrožnim sodiščem se je zagovarjala danes 36 letna viničarka Ana Cvetko iz Krčevine pri Vurbergu. Obtožena je, da je zamerila svojega, dne 20. septembra 1937 rojenega in dne 14. januarja 1938 umrlega sinčka Evstahija s tem, da ga ni negovala in ga zadostno hranila ter je tedaj otroka iz malomarnosti umrla. Obtožnica pripoveduje sledeče:

Ana Cvetko je poročena z viničarjem Matinom Cvetkom, s katerim ima štiri zakonske otroke v starosti od 4. do 15. let. Vsi ti otroci so zdravi in dobro razviti. Dne 20. septembra lanskega leta pa je osumljena porodila otroka moškega spola, ki je bil krščen na ime Evstahij. Ta otrok ni bil zakonski, temveč osumljena priznava, da je oče neki

sosod. Mož osumljenke je tudi na sodišču oporekel svoje očetovstvo. Otrok je ostal v oskrbi svoje matere, dasi je jasno, da ni bil zaželen niti njej niti njenemu možu, niti očetu, ki je vedel, da bo moral plačevati alimente. Ko pa je otrok umrl, je mrtvo otrok videl, da je silno huššan. Stvar se mu je zdelo sumljiva in jo je prijavil orožnikom in sodišču. Pri obdukciji se je ugotovilo, da tehta otrok samo 3 kg, dasi bi bila normalna teža najmanj 6 kg, da je huššan do kosti, obrazek je bil ves starikav in zgrbančen, otrok pa ves nečist, opikan od mrčesa ter poln lišajev. Osumljenka zanika krivdo ter zatrjuje, da otroka ni zmetavala, da so ga imeli vsi radi, da pa je otrok bil močno bolan, ni prenesel mleka ter je vso hrano izbruhal. Ta njen zagovor podkrepljuje tudi njen mož.

Razprava ob čašu poročila še traja.

Žaloigra bolgarskega begunca

Osumljen ropa se sam sedil - Skok skozi okno

Ljubljana, 11. maja.

Ze priletni, nad 60 let stari hišni posestnik Josip Okorn, stanujoč v Trstenjakovi ulici št. 7, se je v nedeljo kmalu po polnoči vrnil proti domu. Do polnoči je sedel v šibenikovi gostilni na Tyrševi cesti, kjer je stalno omizje igralo sedaj priljubljeno igro »šnops«. Okorn sam je dobil štiri bunke. Plačal je 4 pol litre vina. Ko je potegnil listino, da je plačal vino, ni niti slutil, da ga kdo ostreje opazuje. Mirno je spravlil listino v zadnji hlačni žep. Ko je korakal proti domu, ga je nenadoma nekdo prijel za suknjič z vso močjo, ga potresel in mu bliskovito segel v hlačni žep, mu potegnil listino, v kateri je bilo 640 din gotovine, ter zbežal v meglo. Okorn je klical na pomoč. Nikdo se ni oglašil. Roparski napad je Okorn takoj prijavil bližnjemu stražniku.

Naslednji dan (v ponedeljek) je na policiji napadeni Josip Okorn, ki si je dobro zapomnil fiziognomijo napadalčeve, natančno opisal, kako je bil nenadoma napaden in oropan, nato pa je podal točen opis napadalca, kajti njega si je dobro zapomnil, ker je sedel cel večer — nad tri ure — pri omizju. Jasno mu je bilo torej, da je mogel biti edino on tisti, ki mu je sledil in ga napadel, ker je pač vedel, kam je spravlil listino. Napadalec mu drugače ni delal sile.

Napadalec izsleden

Policajska uprava je točen opis napadalčeve sporočila vsem organom kriminalnega oddelka in stražnikom. Stražniki so nato ugotovili in izsledili napadalca v osebi bolgarskega begunca Josipa Radeva, stanujočega v Ljubljani že od leta 1928. Sprva je Radev bil vpisan na filozofski fakulteti ljubljanske univerze. Študij pa je zamenjal in je

zadnji čas živel le od podpor. Radev je star kakih 36 let, doma je iz znamenitega bolgarskega naselja Streča, okraj Plovdiv.

Ko so mu na policiji povedali, da je osumljen zločina ropa, je Radev sam odločno odklanjal in zanikal, da bi bil udeležen pri napadu. Podal je tudi za sebe nekaj alibi. Njegovo zasliševanje je včeraj trajalo cel dan. Popoldne pa je bil poklican na policijsko upravo tudi napadeni Josip Okorn, da bi bil konfrontiran z osumljenjem.

Pri dramatično se razvijajoči konfrontaciji je napadeni Josip Okorn znova z vso gotovostjo poročil, da je bil prav Radev oni napadalec, ki mu je odnesel 640 din gotovine. Radev nasprotno je z vso besnostjo zatiral svojo nedolžnost. Po končanem zasliševanju je bilo odrejeno, da je imel stražnik Radeva odpeljati v policijski zapor in bi se imel danes izročiti okrožnemu sodišču.

Skočil 11 m globoko in se ubil

Ko je policijski stražnik vodil Radeva iz sohe kriminalnega oddelka, ki se nahaja najvišje v III. nadstropju policijske uprave, je Radev, ogrnjen v suknjič, mirno korakal naprej, stražnik za njim. Prišla sta do velikega okna, ki drži na dvorišče. Ta trenutek je Radev napravil tako drzen skok, kakor kak športni plavalci salto mortale. Veliko šipo je v trenutku zdrbil, ko se je v njo zaletel in zletel je na tlakovano dvorišče, kjer je takoj obeležal — mrtve. Skočil je z višine 11,50 m na tlak. Stražnik ga je hotel zagrabiti, toda v njegovih rokah je ostal samo suknjič. Truplo nesrečnega bolgarskega begunca so takoj prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

„Privredna zadruga“ ima že naslednika!

Oglašajo se že posmrtninske zadruge iz Hrvaškega ter si svojijo pravico nasledstva za Privredno zadrugo

Maribor, 10. maja.

Afera Privredne zadruge bo imela še zanimive odmeve. Dični »ravnatelj« Josip Rože se sicer nahaja v preiskovalnem zaporu, našli so se pa že njegovi nasledniki. Zdi se, da so naše oblasti vse preveč počasne v takih zadevah, saj še niti ni začela preiskava o poslovanju Privredne zadruge, niti še ni zbrana drugačnega materiala o delovanju Rožeta, kolikor ga je spravila skupaj mariborska policija.

»Navesti Vam moram nekaj podrobnosti o našem položaju, je dejal. »Zdi se mi, da napravim najbolje, ako Vam prečitam naše prvo poročilo, iz Irskih poročil« — iz uradnega glasila nove republike:»

Dublin, 25. aprila, ob 9.30.

Republikanske čete so povsod držale svoje položaje. Angleške čete niso uspeli nikjer. Boj traja neprestano še skoraj štiri in dvajset ur. Nasprotnikove izgube so večje kot republikanske. Naše čete kažejo povsod izredno hrabrost. Prebivalstvo Dublina je republikani naklonjeno. Naše častnike in vojske na ulicah navdušeno pozdravljajo. Središče mesta je v rokah naših čet. S poštnega poslopja vihra republikanska zastava. Zveze s podeželjem so prekinjene, toda poročila, ki jih imamo, javljajo, da se dviga tudi dežela.

Ko je Pearse prečital poročilo, ga je položil na mizo in nas pogledal. Nihče ni znil besede. Ta mučen molk je prekinil divji krik Jamesa O'Connollyja: »Živela republika«. O'Connolly je pristopil k Pearseju. Oba moža sta se objela.

Nikdar nisem bolj globoko občutil razlike med tema dvema možema, kakor ta trenutek. O'Connolly je moral stalno misliti samo na zmago. Njegova groba, preprosta navada je morala imeti vedno novih potrdil. Vsakemu naporu morajo takoj slediti čisto prijemljivi uspehi. Če takih uspehov ni, si jih je treba pač izmisliti. Pearse pa je bil aristokrat in pesnik. V nasprotju z O'Connollyjem bi se boril prav tako, čeprav bi vedel, da bo premagan. Njegovo kraljestvo ni bilo od tega sveta. Zadovoljeval se je s tem, da bodo želi drugi to, kar je on sejal.

Prosvetni tabor v Pol anah

Zadnji nedeljo v maju bo v Poljanah nad Šk. Loko velik celodnevni prosv. tabor, združen z javnim telovadnim nastopom. Ta dan se bo zbrala v središču Poljanske doline mladina od blizu in daleč, navdušena za vzvišene katoliške ideale. Po hitite vsi ta dan v naš lep letoviški kraj pod stari očakom Blegašem!

Pierre Bénéit:

VELIKI JEZ

Roman iz Irskih bojev za svobodo

53

pričel! Toda pravi trenutek sem že zamudil... in nikdar, nikdar več se ne bo povrnil.

Nekdo je potkal na vrata. Gospod Ralph je vstopil. Ko naju je zagledal, je zelo, zelo pobeledel.

Opazil sem, da je na čelu krvavel. »Ralph,« je vzkliknila grofica Kendale, »ranjeni ste.«

»Nič ni, Vaša visokost,« je odgovoril Ralph z glasom, v katerem ni mogel skriti svojega razburjenja. »Nič ni.«

Nato je še pristavil: »William je mrtve, Vaša milost.«

»Vem,« je odvrnila Antiope. »Tudi James je mrtve.«

Sklonila je glavo. »In David tudi.«

Grofica Kendale je sklonila glavo še nižje.

»Prišel sem,« je z muko dejal gospod Ralph, »da obvestim Vašo milost, da so spodaj zbrani že vsi člani za-

časne vlade. Tudi gospod Harvey in gospod Idzumi sta navzoča. Kakor vidim, ste ju prehiteli, gospod Gérard, mi je dejal in me pri tem pomembno pogledal.

»Pojdimo dol,« je rekla Antiope. Te sobe ne bom nikdar pozabil. Bila je hladna in tuja. Pearse je sedel na mali pručici ob neki leseni mizi in mrzlično pisal. Nekje v kotu je zvonil telefon. Nekdo od navzočih je dvignil slušalko in jo položil na mizo, da je utihnil.

Bilo je premalo stolov; zato so vstali še Pearse, grofica Markiewicz in grofica Kendale. Blizu okna sem opazil polkovnika Harveya in Larona Idzumi. Šel sem k njima in poslušal njun tihi pogovor. Zunaj je divjal silen vihar in dež. Streljanje ni prenehalo niti za trenutek.

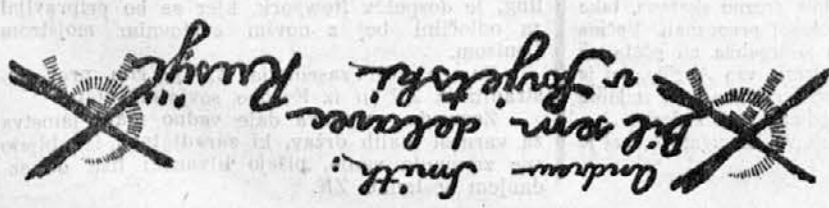
»Prihajava iz tovarne Boland,« je dejal polkovnik Harvey. »Tam sva imela priliko razgovorjati se z ujetimi vojaki. Vsi so enoglasno izražali svoje zadovoljstvo nad prizanesljivostjo upornikov. Mislim, da bodo morali Angleži smatrati Irce za prave vojne nasprotnike, ne pa samo kot upornike.«

Jaz sem jima povedal svoje nočne doživljaje in justifikacijo obeh razbojnikov.

»Pest,« je dejal baron Idzumi, »poslušajmo.«

Pearse je s kretljivo naznačil, da želi mir.

Naš novi listek:

Najlepše berilo in darilo je »Poročnik indijske brigade«!

Od tu in tam

Trgovinsko ministrstvo je določilo predsednike komisij za končne izpite na posameznih šolah. Za trgovska akademija v Ljubljani je določen načelnik trgovskega ministrstva v p. David Koričič; za dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani dr. Miloslav Lutovac; prof. ekonomske komercialne visoke šole v Belgradu; za Celje dr. Laza Kostić; prof. ekonomsko-komercialne visoke šole v Belgradu; na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani Mihael Prezeli, inšpektor banske uprave v Ljubljani, na državni moški in ženski obrtni šoli na srednji tehnični šoli v Ljubljani Mihael Prezeli, inšpektor banske uprave v Ljubljani.

Na ostanke neke starodavne cerkve so našli pri kopanju temeljev za novo cerkev kmetje iz Dobrenove pri Kicevu. Čim so krampi zadeli na to staro zidovje, se je kmetom zazdelo, da leži tu morda kak zaklad, ali vsaj predmeti velike vrednosti. Tako so kar tekli v tem, kdo bo hitreje razbil starinske dragocene freske, tako da skoraj nobena ni ostala cela. Ta starodavna cerkev je bila zgrajena iz velikih kamnitih kock, ki so bile med seboj zlepljene z nekako ilovico. Od fresk je menda ostala samo ena in še ta je deloma razbita. Predstavlja pa žensko glavo, pokrito s podobno ruto, kakršne nosijo Slovenke. Sredi cerkve so kopači našli na nekaj starih grobnic, v katerih so bila še ohranjena okostja. Sprejeli del vseh lobanj, ki so jih našli v tej stari grobnici, je bil pri vseh obrnjen navzdol. Iz tega se vidi, da so nekdo na tem kraju morda pokopavali tako, da so bili z obrazom obrnjeni navzdol. Najstarejši ljudje v tem kraju pravijo, da se prav nič ne spominjajo, da bi jim bil kdaj kdo pripovedoval o kakšni cerkvi na tem kraju. Dozdej se niso doglani, kdaj približno je bila ta cerkev zgrajena in kdo jo je postavil.

Konferenca zastopnikov vseh zbornic za TOI danes v Belgradu nadaljuje s svojim delom. Namen te konference je predvsem tudi ta, da se določijo nekateri spremembe oziroma dopolnila k obrtnemu zakonu.

Izdajal se je za duhovnika in na ta način izvajal denar neki goljuf iz Osijeka. Piše se Nikola Pavlič. Te dni je prišel v pisarno o. jezuitov v Osijeku ter dejal, da bi rad imel nekaj predavanj o Sveti deželi. Pavlič je duhovniku pokazal tudi drugo letosnje številko »Naša lurska Gospa«. Na 52 strani je v tem glasniku tudi slika omenjenega Pavliča in članek z naslovom: Razširjate božje knjige, ki jih prodaja Nikola Pavlič po vaseh in pridobivate dobre duše za te knjige in časopise. Takoj po Pavličevem odhodu je nekdo opozoril na tega človeka, da je čisto navaden goljuf in da mu je vse drugo prejšnje na misli, kakor pa razširjanje verskih knjig in časopisov. Pozimi je ta človek izvelel iz ljudi v nekem drugem kraju okoli 14.000 dinarjev. Z istim namenom je prišel zdaj tudi v Osijek, pa so ga tu razkrinkali.

Nova uredba za razdelitev 5% državnega posojila za javna dela in državno obrambo je bila včeraj objavljena v Uradnem listu in je dobila obvezno moč. Uredba pravi: Finančni minister je pooblaščen, da na deviznem tržišču izvrši emisijo državnih obveznic v znesku 4 milijard dinarjev. 1.500 milijonov bodo porabili za graditev novih železniških prog, ravno toliko za potrebe državne obrambe, 500 milij. din za graditev glavnih državnih cest, 250 milijonov din za druga javna dela in za ustanovitve kmetijskih ustanov in 250 milijonov din za melioracijska dela, od katerih bo porabil 10% za higienske naprave. Podrobno razdelitev tega denarja bo določil finančni minister.

4.623 novih vlagateljev je dobila v mesecu aprilu Pošta hranilnica. Vseh skupaj ima zdaj 498.369 vlagateljev. Vloge so narasle v zadnjem mesecu za 10.249.508,61, s čimer so skupne vloge narasle na 1 milijardo 354.390.695,05 din. Stanje vlog po čekovnih računih konec aprila pa je znašalo 1.649.050.646,33 din. Skupnih vlog pa je nekaj nad 5 milijarde.

»Glavno je, da ste Zagorci«, je nagovoril neki zagrebški goljuf Zagorca Mijo Vrabca, ko ga je srečal na zagrebški ulici. Neznane se je Vrabcu predstavil, da je ravnatelj nekega velikega podjetja v Karlovcu in da bi rad imel kakšnega trgovskega sodruga. Kdor pa hoče postati njegov kompanjon, mora tako položiti 480 dinarjev, da si nabavi vse potrebne dokumente. Vrabec mu je dejal, da denarja nima ravno pri sebi, da ga pa lahko dobi pri nekem svojem prijatelju Res je šel k svojemu prijatelju, ki mu mu je posodil 480 din. Vrabec je ta denar brž izročil neznanemu, ki se je predstavil za velikega karlovskega podjetnika. Ta pa je odšel v neko trafiko, češ da si mora kupiti kolkce. Zaman ga je čakal Vrabec pred trafiko, kajti neznan goljuf jo je popihal pri zadnjih vratih neznanomkam.

Jugoslovansko-poljska železniška konferenca se je začela včeraj v Dubrovniku v tamkajšnji Trgovski zbornici. Namen te konference je, določiti potniške in blagovnih tarif. Na to konferenco so prišli tudi zastopniki vseh onih držav, preko katerih se bo naše blago izvažalo na Poljsko, to so Nemčija, Madžarska in Češkoslovaška.

Bolezen svinavke pri goveji živini še vedno ni odpravljena. Zato so zdaj prepovedali tudi vsak izvoz te živine iz osješkega okraja v zamejstvo.

O vprašanju turističnega dinarja bodo govorili na konferenci na Sušaku, ki je sklicana za 14. in 15. maja. Razpravljali bodo tudi o cenah v hotelih dalmatinskih mest ter o izgledeh povečanja tujeskega prometa po priključitvi Avstrije k Nemčiji. Delovni odbor bo stavil tudi predlog za osnutek fonda za turizem in ozdravljenje hotelistva. Sklenili bodo dalje še, ali bodo zgradili v Dubrovniku turistični muzej, ali ne.

Nova zračna zveza med Belgradom in Solonom, ki je bila pred kratkim vzpostavljena, ima svoj velik pomen tudi zaradi tega, ker iz Soluna vzdržujejo redni promet tudi grška letala z nekaterimi vzhodnimi in južnimi oddaljenimi kraji, med drugim tudi z Egiptom. Grčija je zadnje čase namreč dobila iz Nemčije nekaj prvovrstnih potniških letal, od katerih eno vsak dan preleti progo iz Soluna v Aleksandrijo, ozir. obratno. Tako je našim potnikom mogoče priti po dobrih osmih urah vožnje v Egipt.

Zaradi velikega izvoza lesa v prvih povojnih letih so v nekaterih okrajih savske banovine posebno v okolici Vraždinu gozdove precej počištili. Ni čudno, če so nekateri postali zaradi tega kar nekam zaskrbljeni, kaj bo čez nekaj let, ko ne bodo imeli več lesa za izvoz. Začelo se je kmalu v večjem obsegu posejovalništvo, ki zelo lepo napreduje. Banovinske drevesnice so se zelo dobro obnesle. Samo v eni banovinski drevesnici, in sicer v Hraščici, vzgoje vsako leto do 7000 sadik. Preteklo jesen in letošnje spomlad so razdelili na posamezne kraje v varaždinskem okraju za pogozdovanje okoli 301.216 sadik.

Premiera romantičnega veltima iz burne dobe velike francoske revolucije

Kino Matica 21-24

REVOLUCIJSKA SVATBA

Paul Hartmann
Brigitte Horney

Ob 16, 19.15 in 21.15 uri

Vozila, ki v mestu skrbje za naglo zvezo

Ljubljana, 11. maja.

Naše mesto, ki sicer še ni vele mesto, je pa že tako veliko, da potrebuje precej časa, preden peš doseže iz enega konca drugi kraj, ima vozila, ki skrbje, da pridejo malo prej v oddaljeni mestni del. Vsa sicer ne; marsikdo je že potarnal o času, ki ga je bil zapravil, ko je moral čakati pri postji, da bi dobil zvezo s krožno progo. Tudi drugod moraš marsikdaj čakati precej časa, vendar se ti le povsod izplača, kadar se ti mudi, sešii na voz električne cestne železnice ali kakor pravimo, na tramvaj. Novi vozovi teko prav lepo, mirno in naglo drse po tračnicah, stari modeli pa so muhasti; v nekaterih se je lotova obutek, da se voziš po rahlo zaburkani morski gladini; kakor bi jahal z vala na val se premikaš v dve smeri, gor in dol ter naprej. Najznamenitejša je v tem pogledu dolenska proga. Tod se prav mnogo ljudi jezi tudi še zaradi neke posebnosti; zgodi se namreč včasih, da mora popotnik čakati tudi po četrt ure, preden se prikaže dolenski vlak. Prevneti čuvaj na dolenski progi včasih namreč spusti zapornice, ko o vlaku še daleč ni ne duha ne sluha. Jeze se »vozatajci«, jeze se tisti, ki so nalašč sedli na tramvaj, ker se jim silno mudi, jeze pa se tudi pešci. Ali konec krajev vsi le dočakajo odrešenje, te duše, ki se v našem mestu na nekaterih postajah električne cestne železnice počeno »vicijajo«, se nikdar ne morejo »navicati« tako kakor se načkajo in najeze potniki, ki morajo v Belgradu čakati na električne vozove in na »naglo« zvezo. Zveza je v Ljubljani v primeri z Belgradom še vedno vprav ameriško nagla. Sicer pa v splošnem električna cestna železnica iz mest, ki se razvijajo v vele mesta — in to postaja

Belgrad — vedno bolj izginja; izpodkopava jo avtobusni promet.

Kdo se v Ljubljani vozi s tramvajem

Zjutraj in zvečer — pa tudi opoldne — razni delavci, uradniki in dijaki, dopoldne gospodinjje, ki stanujejo v oddaljenih mestnih delih pa morajo na trg, dalje poslovni ljudje, ti slednji se prav tako tudi dopoldne pridno prevažajo iz kraja v kraj, dopoldne in popoldne tisti, ki imajo kakšne nujne obiske; med njimi jih je prav mnogo takih, ki se jim ne ljubi hoditi peš, čeprav pridejo s tramvajem na mesto samo pogosto tudi mnogo prekmalu. Izpred kolodvora se v tramvaj »vkrcajajo« potniki, ki jih je bil pripeljal vlak. Zlasti polni so tramvaji ob nedeljah zvečer. Mnogo je priljubljenih »vozilecev«, takih, ki se s tramvajem morda vozijo vsega skupaj le po petkrat na leto. Stalni »potovalci« so tudi stražniki, ki gredo na službeno mesto ali pa se vračajo iz službe. Posebno velik je naval v zgodnjih jutranjih, v večernih in tudi v opoldanskih urah. Potem pa — okrog 9 zvečer — na vseh ljubljanskih tramvajih promet začenja usihati. Najmanj ljudi se vozi med deveto in enajsto uro ponoči. Ob enakih promet spet nekoliko oživi; prihajati začnejo razni ljudje, ki so večer prebili v gledališču ali v kinu. Zadnji val ljudskega dotoka pritise po polnoči, pa tudi že nekoliko prej; ti ljudje so vedno precej skupni in že z vedenjem sporočajo, odkod so jo primahali. Potem pa ulice opustijo do jutra: »tramvaj gre spat«. Zjutraj pa začenja nagla zveza spet poslovati v istem redu kot je poslovala prejšnji in bo naslednji dan.

„Mamutov most“ v Kamniku

Ljubljana, 8. maja.

Razburkani valovi »ah« debat, ki so že pred mesecem pljuskali okrog slavnega kamniškega mamuta, so se zdaj polegali in potisnili mamutov grob v pozabljenje. Na mestu, kjer so delavci s krampi zadeli na poslednje bivališče orjaškega prebivalca kamniških gozdov in iztrgali iz naroka zemlje njegove zemeljske ostanke, je zdaj v betonski mali zgrajen močan zid opornik, na katerem bo sponel novi most čez Nevljico. Struga divjega hudournika je zdaj že uravnana, dno so preiskali in prekopali, tako da brezdvoma ni ostala na tem mestu nobena mamutova kost v zemlji. Obrežje novega dela struge je lepo uravnano v predpisnem naklonu, zasajeno z zeleno travno rušo in mladim jelševjem, da bo voda lepo drsela po pogloble in strugi in ne bo kvarila obrežja. Te dni je po novi strugi že stekla Nevljica in njeni valovi bodo poslej poskakovali med grobom kamniškega mamuta, ki je tu čakal svojih 25.000 let na regulacijo hudournika in svoj zmagoslavni pohod v znanstveni svet.

Mesto, kjer je v pradavnih časih izdihnil orjaški mamut, pa bo zdaj za vse bodoče čase ovceno s slavo njegovega imena. Most čez Nevljico se bo namreč imenoval

mamutov most

in na njegovi betonski steni bo vklesano sporočilo še poznim rodovom, da so pri kopanju globokih temeljev za levi oporni zid mosta našli na mamutov grob. Prijatelji Kamničani so ponosni, da bo stal prvi mamutov most prav v njihovi občini in obetajo si celo, da bo postal prava tujekoprometna privlačnost.

Podjetni ljudje, ki so se hoteli vsaj malo okoristiti s kamniško najdbo, so prišli na izvirno zamisel in vrgli v promet celo zbirko manjših in večjih amuletov in talismanov s kamniškim mamutom. Lepa kamniška dekleta so pričela nositi kot okraske na plaščih in kapah lične izdelane mamutke in celo rdeča srca z mamutovo sliko. Senzacionalna kamniška najdba je visoko dvignila

kult predpotopnega mamuta

in malone iz vsake kamniške izlozbe te pozdravlja slika vrliga čakanarja. Nekateri so šli celo tako daleč, da so javno v gostilni pri litru vina vodili učen, debato okrog predloga, da bi vtnikli mamuta v kamniški grb in posadili nanj zakleto Veroniko, ki se zdaj, ko so posekali vse drevje na Malem gradu, žalostno polika po razvalinah in ne more najti senčnega prostora in varnega zatočišča.

Našim vrlim domoljubnim Kamničanom nikakor ne gre v račun praksa v znanstvenem svetu, da vsako podobno znamenito najdbo, kakor je n. pr. kamniški mamut, imenujejo po najbližjem kraju najdbe. Tako torej tudi kamniški mamut v znanstvenem svetu ne bo nosil imena mesta in občine Kamnika, ampak vasi Nevli, ker je bil najden v neveljskem ozemlju. Imenoval se bo torej »Elephas Nevliensis«. Lokalni patriotizem Kamničanov je tudi na vsak način močno oškodovan.

Moramo pa tudi priznati, da se je navdušenjem Kamničanov za tega najstarejšega prebivalca lepe kamniške okolice že precej ohladilo. To se pravi, samo v toliko ohladilo, da niso več tako goreče vneti, da ga za stalno

Epidemija vnetja možganske mreže

Slov. Konjice, 8. maja.

Ze od pričetka leta sem se je na južnem Pohorju v presledkih javljala bolezen, ki je prav zadnji čas zavzela naravnost ogromen obseg. Gre namreč za epidemijo vnetja možganske mreže, nalezljivo bolezen, ki je razširjena posebno v tinski in čadramski župniji. Samo v tinski je od novega leta sem umrlo 13 otrok, starih večinoma do 3 let. Zelo nevarno je obolelo tudi nekaj starejših mladoletnikov, vendar so pa vsi ozdravili. Odrasli pa so pred to boleznijo, ki razsaja samo pozimi in spomlad, varni. Medicinska pravila, da takih bolnikov v bolnišnici umre komaj tretjina, doma pa tudi do polovice. Smrtnih primerov v obeh župnijah je skoraj polovica, ker mnogi ne poznajo vrste bolezni ter sploh ne ali pa prepozno spravijo male bolnike in bolnice v bolnišnico.

Ljudje so zaradi pogostih umiranj otrok zelo prizadeti. Najhujeje pri ozdravljenih pa je, da bolezen zapusti trajne posledice kakor: opešanje sluha, vida ali oslabelelost uma. Bolezen ne muči vseh žrtev na enak način in enako dolgo. Nekateri so se kakor nezvestni opotekali sem in tja, brez govorjenja kakih razločnih besed, izdihnili so že po treh dnevih. Druge pa je ali jih še muči po več (v enem primeru že 6) tednov ter leže popolnoma mirno, ne da bi kaj spregovorili; še jokati ne morejo. Zaradi nalezljivosti je iz gotovih vati solarjem obiskovanje pouka. Ko postane topleje, pa bo epidemija gotovo izginila, še prej pa bo odločila o usodi sedanjih bolnikov.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer slo stanje	Temperatura v °C	Relativna vlaga v %	Oblačnost v %	Veter (smer, jakost)	Pada vine mm	Vrsta
Ljubljana	761.5	12.3	9.6	95	10	N ₁	27.9 dež
Maribor	761.7	12.0	9.0	90	10	N ₂	34.0 dež
Zagreb	764.1	14.0	11.0	80	10	NE ₁	0.5 dež
Belgrad	761.0	15.0	12.0	90	10	NE ₂	0.2 dež
Sarajevo	758.5	2.0	4.0	90	10	0	0.0 dež
Vis	756.3	2.0	11.0	90	10	SE ₁	—
Split	759.9	22.0	16.0	80	8	SE ₂	—
Kumbar	758.6	25.0	14.0	90	10	E ₁	190 dež
Rab	756.3	2.0	14.0	70	7	N ₁	—

Vremenska napoved. Spremenljivo vreme, oblačnost se bo zmanjšala.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od včeraj do danes: Včeraj je pričelo rahlo deževati ob 5.50, a ob 6.20 močnejše. Deževalo je ves dan in noč z malimi presledki med 12.20 in 13.15.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, sredo, 11. maja: Mamert, škof.

Jutri, četrtek, 12. maja: Pankracij.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Rešjeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Zidarska, težakna in železobetonska dela za napravo podstrešnega stanovanja v mestni hiši na Gradnem nabrežju 17 je razpisalo mestno poglavarstvo ljubljansko v »Službenem listu k. 88, 11. t. m.

XV. redni občni zbor Umetnostno-zgodovinskega društva v Ljubljani bo v soboto, 14. maja ob 8 zvečer v Beli dvorani hotela Union. V primeru nesklepnosti se vrši občni zbor četrti ure kasneje, ki sklepa pravomocno ob vsaki udeležbi. Kot uvod v občni zbor bo predavanje univ. prof. dr. Fr. Steleta o »Ljubljani kot umetniškem središču Slovenije«. Predavanje bodo pojasnjevali skopične slike. Člani in prijatelji društva vladno vabljene.

Krajevna protituberkulozna liga v Ljubljani priredi ob priliki protituberkulozne tedna naslednje predavanje: v četrtek, 12. maja ob 20 v dvorani Delavske zbornice predavanje za vsa javnost: predava jo gg. zdravniki: dr. Prodan o razvoju in zdravljenju tuberkuloze (predavanje z diapozitivi); dr. Mis; Tuberkuloza in družina; dr. Rupnik: Socialno zavarovanje v borbi proti tuberkulozi. — Vabimo vse, ki si žele o tej med našim narodom razširjeni bolezni poduka, da pridejo polnoštevilno. — V petek, 13. maja ob 20 istotam predavanje za vse vajence a filinom in diapozitivi. Predava: dr. Krisper: Tuberkuloza in vajenci. Prosimo vse delodajalce, da svoje vajence na to predavanje opozorijo in jim priporočijo udeležbo.

Na IV. javni produkciji gojencev drž. konservatorija nastopijo gojenci solopetja iz šole prof. Trostove, prof. Wistinghausove in ravnatelja Betetta, dalje gojenci klavirskega oddelka iz šole prof. Ravnika, prof. Lipovška in prof. J. Ravnika. Nastopi tudi gojence violinskega oddelka prof. Rupla in oddelka za čelo prof. Müllerja. Produkcija je v petek ob en četrti na 7 zvečer. Ker so vsa dela, ki se bodo izvajala na tej produkciji iz poljske glasbene literature, ima produkcija naslov »Poljska glasba«. Uvodno besedo govori dr. R. Mole, predsednik Jugoslov.-poljske lige. Podrobni spored v knjižarni Gl. Matice.

Spored koncerta, ki ga bo izvajalo Plovdivsko pevsko društvo v petek, 13. maja v veliki dvorani Filharmonije. Zbor nastopi pod vodstvom svojega dirigenta Ivana Kočetova in šteje 50 članov moškega zbora. Prvi del koncerta prinaša naslednje skladbe: Dobri Hristov: Dafino vino. Benedikt Bobčevski: Oblak. Jakov Gotovac: Vardar. Behterov: Pod mladen djevo in Bukorešljive venček bolgarskih narodnih pesmi št. 10. — Drugi del koncerta začne Adamičev slovenski zbor Franica, nato Vila se gora in Ganimata majka od Dobri Hristova, Petko Stajnov: Tajnata na Struna, Hristo Manolov: Zetvari, Angel Bukorešljive: Luljana. Vrsta najlepših zborov v sijajnih priredbah in odlični izvedbi. Predprodaja vstopnic v knjižarni Gl. Matice. Bolgarski pevci se pripeljejo v Ljubljano v četrtek, 12. t. m. ob pol 9 zvečer z belgrajskim brzovlakom. Na kolodvoru bo slovesen sprejem in vabimo Ljubljance tako k sprejemu, kakor tudi k koncertu.

Ljubljanski grb poznajo vsi občani, vendar pa ne vedo vel, da so grbi prav tako zaščiteni, kakor n. pr. imena, ter se jih zato nihče drug ne sme posluževati razen pravih lastnikov. Uporaba mestnega grba je torej pridržana izključno mestni občini ljubljanski in njenim institucijam ter zato opozarjamo, da je uporaba ljubljanskega grba po društvi, zasebnikih in podobno brez dovoljenja mestne občine nedopustna in bi kršili te starodavne pravice mestne občine orisli navzkriž z zakonom.

Ljubljansko gledališče

DRAMA. — Začetek ob 20.

Sreda, 11.: Nočna služba. Red Sreda.

Četrtek, 12.: Pokojnik. Red A.

Petek, 13.: Lopovščine. Izven. Proslava 25 letnice umetniškega delovanja Vala Bratine.

OPERA. — Začetek ob 20.

Sreda, 11.: Jakobinec. Red B.

Četrtek, 12.: Rigoleto. Red Četrtek.

Petek, 13.: Ob 15 Prodana nevesta. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Prešernova proslava na univerzi

Slavišični klub na ljubljanski univerzi priredi v soboto, 14. maja ob 11 dopoldne v zborni dvorani na univerzi »Prešernovo proslavo« z govori in recitacijami Prešernovih pesmi. S tem se tudi akademiki naše univerze pridružujejo ostali slovenski javnosti, posebej pa še mladini, ki je ob priliki nabiranja prispevkov za odkup Prešernove hiše po vsej slovenski zemlji privedla podobne proslave. Danes, ko se pobirajo prispevki še za opremo rojstne hiše našega prvega pesnika, je taka prireditve tembolj upravičena.

ORKAN roman v slikah

Po begu iz ječe preživlja Terangi strašne dneve, lačen, žejen, v morju, ki besni, in pod solncem, ki neusmiljeno žge, prenaša vse trpljenje, samo da bi došel do cilja. Nazadnje ga oče Paul bolj mrtvega kakor živega najde deset milj od otoka v čolnu.

Terangijeva žena je medtem živela kot strežnica v guvernerjevi hiši. Guverner in njegova žena

sta vzljubila tudi njenega otročička Tito, ki prinaša v hišo življenje in veselje.

Oče Paul ve, da mora Terangi z Maramo pobegniti, preden se vrne guverner de Laage s službenega potovanja po otokih, ker guverner kljub vsemu meni, da mora begunec biti za svoj greh kaznovan, čeprav se mu emilita žena in dete.

Oče Paul pusti Terangija na otoku Motu Ton-

gi, kjer Terangi spet vidi Maramo in prvič objame hčerko Tito. Poglavar rodu Mehivijev svetuje nesrečnemu mornarju, naj pobegne s svojo družinico na prepovedan otok Fenua Ino, kjer bo lahko živel v miru. Toda guverner de Laage prepreči ta načrt. Zdi se mu, da se je Terangi vrnil, ta sum se mu potrdi, ko vidi, da mladi prijatelj očeta Paula, Mako, pripravlja velik čoln.

Guverner zaradi tega odredi natančno preiskavo po vsem otoku Motu Tongi in Manukuri. Toda Mako o pravem času obvesti Terangija, ta z rodbino zbeži po skrivnem podzemskem hodniku in zabriše za sabo sled ter preiskavanje onemogoči. Guvernerjeva žena in oče Paul zastoj prosita guvernerja, naj odpusti nesrečnemu beguncu kazen. Poslovi se od žene in gre (Dalje.)

Polet na mesec je le vprašanje - denarja

Profesor A. M. Low, eden najznamenitejših angleških fizikov in tehnikov je bil pred nedavnim imenovan za predsednika British Interplanetar Society. O priliki te izvolitve je imel ta znameniti univerzitetni angleški profesor z nekim novinarjem naslednji razgovor:

Ali so res na svetu taka dejstva, ki se ne bodo nikdar spremenila in ki bodo večno obstojala? Ali ni vse, kar danes vemo, zgrajeno le na negotovi podlagi, ki se lahko vsak trenutek znova spremeni? V svojih predavanjih na londonski visoki tehnični šoli vedno zatrjujem — upam, da mi bodo tudi vsi pravi znanstveniki pritrdili: v vsaki predavalnici bi morale viseti velike table z napisi »Po mojem mnenju«. Vsaka trditve je stvar posameznega znanstvenika, ki mora le paziti, kadar predava o novih znanstvenih in tehničnih odkritjih, ki dosedanje teorije spreminjajo, da ne osmeši vse znanosti.

S tem uvodom v svoj razgovor z novinarjem je hotel profesor Low povedati, da tudi svoje ogromno znanje ne smatra kot nekaj dokončnega, temveč, da je vse to samo »po njegovem mnenju«. Kdo more danes trditi, da ne bodo stvari, v katere danes popolnoma verjame, jutri že drugačne? Stvari, ki jih danes gledamo še kot nesmiselne daljne podobice iz sanj, bodo morda v kratkem postale resnica.

Pred 80 leti...

Profesor Low, čigar ideje in delo v Angliji zelo visoko cenijo, je v potrditev te svoje teze navedel nekaj primerov iz prejšnjega stoletja.

Pred osemdesetimi leti je nek odlični zdravnik v svojem javnem predavanju trdil, da človeški organizem ne more prenesti večje hitrosti, kot devetdeset kilometrov na uro. Po mnenju tega zdravnika bi pri večji hitrosti človeški organizem odpovedal in človek bi moral umreti. Ko so v Angliji položili prve železniške tračnice, je eden najuglednejših politikov v parlamentu postavil predlog, ki ga je tudi trdovratno zagovarjal, da mora država na obeh straneh železniške proge postaviti v vsej dolžini proge visoko ograjo. Svoj predlog je utemeljeval s tem, da se bodo pred mimovozečimi vlaki plašile krave in da je s tem ogrožena produkcija mleka in da postane to lahko usodno za vso državo. Mišljenje tega uglednega politika so smatrali tedaj za popolnoma resno.

Pred komaj štiridesetimi leti je tehnični načelnik angleškega vojaškega ministrstva v pismenem raportu zatrjeval, da uporaba brezžičnega telegrafa za vojaštvo nima nobene praktične vrednosti. Pred obrimi devetdesetimi leti pa je zelo vpliven

učenjaki in državnik v nekem pismu, naslovljenem svojemu prijatelju na deželi pisal, da se je v Londonu pojavil norec, ki govori in verjame, da je mogoče ves London ponoči razsvetliti z gorečim zrakom-plinom. To pismo je ohranjeno še danes. Iz svoje lastne izkušnje je pripoveduje profesor Low, da so se mu tedaj, ko je izumil daljnogled, smejali. Tudi gledanje v daljavo je bilo tedaj še ena onih nemogućnosti, ki so danes nekaj čisto vsakdanjega.

Zrakoplov za polet v vsemirje

Profesor Low je v svojem dosedanjem znanstvenem delu napravil okoli sto izumov, tako na polju zrakoplovstva, radia, elektrotehnike in fotografije, in vendar pravi, se najde še vedno toliko ljudi, ki govorijo o »nemogućnosti«. Pa tudi vse te nemogućnosti se bodo najbrž prej uresničile kot se nam zdi.

»Tehnične predpriprave za polet v vsemirje so deloma že gotove,« pravi profesor Low, »danes imamo že modele takšnih zračnih ladij, ki so izdelane prav do podrobnosti. Zveza zemlje z mesecem se mi danes zdi popolnoma možna, vprašanje je le, kdaj bomo imeli na razpolago toliko potrebnih sredstev, da bomo svoje načrte lahko uresničili. Za osvajanje vsemirja so dosedaj uporabljali le rakete, ki jih je pa bilo mogoče izstreliti le nekaj kilometrov visoko. Ti modeli so premajhni in imajo zato v sebi tudi premalo pogonskih snovi. Zrakoplov za polet v vsemirje mora biti izredno velik, zato da more ponesti s seboj dovolj pogonskih snovi, pa najsi bo to smodnik, kiselina ali pa bencin. Pogon na propeler v brezračnem vsemirju ne pride v poštev.

Izdelava takega velikega modela in poskusni polet v vsemirje bi veljal približno poldrugi milijon funtov. Vprašanje denarja je danes glavno, ki ga je treba rešiti. Za polet v vsemirje imamo že danes praktične modele in je problem tudi že teoretično izračunan. Prepričan sem, da se tudi ta polet na mesec približuje uresničenju in prav nič se ne bi čudil, če bi ta zgodovinski polet doživela že naša najmlajša generacija.

Življenje na mesecu

Vprašanje o življenju na mesecu ali na Marsu ni hotel profesor Low niti potrditi niti zanikati. Po njegovem mnenju imamo dovolj razlogov, da ne iz-

ključujemo možnosti nekih gotovih življenjskih oblik na teh dveh planetih.

Ljudje na mesecu vidijo morda samo pri infrardeči svetlobi, morda nimajo niti oči, niti ušes, ampak čisto drugačne čute in morda celo več kot jih imamo mi.

Tehnika, ki je že toliko doprinesla in še vedno doprinese ogromno, je spremenila sliko sveta tako močno, da bi tega pred petdesetimi leti nihče ne mogel verjeti. Danes se mi ne zdi prav nič mogoče, da bodo v doglednem času potniška letala obratovala s hitrostjo 800—900 km na uro. V zvezi s tem neverjetnim razvojem tehnike pa se bo po mojem mnenju spremenil tudi človek, ki se bo moral v tej, danes nam še popolnoma neznani podobni svetu drugače oblačiti, drugače obnašati in tudi drugače hraniti. V nekaj stoletjih bodo taki izleti v vsemirje prav tako vsakdanji program kot so danes nedeljski izleti. Kdor pa bo v bodočnosti prvi napravil tako zračno ladjo za polet v vsemirje in bo prvi pristal na tem ali onem nebesnem planetu, bo lahko neverjetno vplival na našo zemljo in bo postal tako rekoč njen gospodar.

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 11. maja: 12. Vojaske godbe igrajo (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Šrnel kvartet »Škrjanček« — 14. Napovedi — 15. Mladinska ura: Maj v naravi (g. Miroslav Zor) — 15.30 Pomlad v glasbi (plošče) — 16.40 Umetnostni spomeniki na Dolenjskem (g. Jože Gregorič) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Življenje in delo prvega jugoslovanskega tiskarja Božidara Vukovića (Blažo Djurovič) — 19.50 Protituberkulozna propaganda (g. dr. Tomaž Furlan) — 20. Narodne ob spremljevanju harmonike poje gđ. Poljka Zupanova, spremlja g. Avgust Stanko, vmes plošče — 21. Večer v počastitev spomina skladateljev Ravela in Roussela. Izvajajo Orkestralno društvo Glasbene Matice. Klavir prof. L. M. Škerjanc — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Audran: La Mascotte, opereta (plošče).

Drugi programi

Sreda, 11. maja: Beograd: 20. Nar. pesmi, 20.30 Humor, 21.30 Operne arije, 22.30 Zab. konc. — Zagreb: 20. Ljubljana — 21.30 Majniški program, 21. Izmenljiva programa s Parizom — Varšava: 20. Poljska nar. gl. — 21. Chopinove skladbe, 21.35 Rapsodija, 22.05 Pokrajinski zbori, 22.30 Nar. gl. — Sofija: 20. Bellinjeva opera »Norma« — Budimpešta: 19.30 Opera — Trst-Milan: 21.30 Rieccorova igra »Jaz in ti« — Rim-Bari: 17.15 Klavir, 21. Opera — Dunaj: 19.30 Zab. konc., 20.30 Brucknerjeva VII. simf., 22.30 Zab. konc. — Berlin: 19.10 Zab. konc., 21. Brucknerjeva IX. simf. — Königsberg: 20.30 Simf. konc. — Bratislava: 20.10 Zab. gl. — Lipsko: 19.10 Italijanska — Španska in grška glasba — Köln: 19.10 Ork. konc., 20. Mandoline, 21. Ples. gl. — Strasbourg: 19.30 Alžalski večer, 20.30 Simf. koncert.

Pogumno dekle

Da so tudi žene junaške, nam izpričuje zgodovina dovolj. V zadnjem času se je dogodila v Angliji tudi taka preizkušnja junaštva pri Diani Manwaring. S svojim očetom je skromno stanovala v mirni ulici v londonskem predmestju. Neke noči jo je prebudil krik očeta, ki je klical na pomoč. Vstala je naglo in zapazila, da je vlomilec napadel njenega očeta. Brez pomišljanja je navalila na vlomilca in ga pregnala. S tem pa še ni bila zadovoljna. Začela je klicati ljudi. V bližini stoji policaj je kmalu dohitel nepridiprava in ga aretirati. V teku 24 ur je bil že obsojen in sodnik je častil mlademu dekletu za tako hrabro dejanje, kajti dobili so v roke mednarodnega tatu, katerega so iskale vse policije Evrope.

Oporoka v metli

V Palermu je prejšnji mesec umrl vinski trgovec Danieli, ki je skrnil svojo oporoko v metlišču. Slučajno pa so jo našli. Danieli ni kaj dobro živel s svojimi sorodniki. Bil je zelo skopuški in ravno ta njegova lastnost je bila večinoma vzrok za prepire. Slednjič je bilo možakarju že kar preveč tega neprestanega prepira, pa se je sklenil maščevati svojem. Iz najdenišnice je vzel k sebi majhno sirotico, ki naj bi skrbel za red in snago v hiši. Deklica je bila prav pridna in se je lotila vsakega dela. Danielovi sorodniki pa so stremeli za tem, da bo posinovil katerega njihovih otrok. Pred časom pa se je moral dati vinski trgovec operirati. Zdravniki so obupali nad njegovim zdravjem in so sporočili njegovim sorodnikom, da ni več upanja na okrevanje. Na smrtni postelji je Danieli vse zapustil svojim, malim najdenki pa je zapustil vse premoženje v hiši. Po njegovi smrti pa so sorodniki preiskali vso hišo in komaj našli tristo lir. Deklica je morala zapustiti hišo. Vzela je s seboj vso staro ropotijo, med njo je bila tudi stara metla. Ker pa ni imela nobenega denarja, je šla k starinarju, da bi vse to prodala. Ko je starinar pregledoval staro metlišče, je opazil v njem majhno luknjico in ko je izvlekel nekaj papir, je ugotovil, da ni ta papir nič drugega kakor oporoka. Naslovljena je bila na najdenko in v njej zapuščala 5 milijonov lir. Sorodniki so hoteli s sodnijo prepričati izplačilo tolikega denarja. Vse pritožbe pa niso nič zalegle.

ROBERT LORD

80

POD ČRNO KRINKO

Sprva pa je vse tako kazalo, da bo vsa stvar mnogo bolj enostavna. Frank Taylor pa se je pred preiskovalnim sodnikom zelo dobro branil. Javile so se tudi priče, ki so govorile njemu v prid. Glavna teh priče je bila Pearl Danwers... Vsi so izpovedali isto zgodbo, ki se je zdela precej verjetna... Preiskovalni sodnik je bil pred težko nalogo... Čeprav je bila vsa ta zgodba krvava in za zdrave pojme povprečnega ameriškega meščana nerazumljiva, vendar je mogla biti resnična...

Zaradi tega je vladalo za javno sodno razpravo proti Franku Taylorju silno zanimanje. Mnogo velikih ameriških časopisov je poslalo v Pine Lake svoje posebne poročevalce, da spremljajo potek preiskave in sodne razprave in da pošljejo svojim časopisom izvirna poročila... Ameriški časnikarji kaj radi tudi na lastno pest preiskujejo takšne dogodke... Tako je nekdo od njih vprašal policijskega predstojnika v Pine Lakeu, kje bi bilo najbolje, da postavijo svoj »glavni štab«... Pri tem je hotel, da bi mu policijski predstojnik označil mesto, kjer bi bili po mišljenju policije najbližje samemu kraju dogodka. Policija je imela od vseh strani dovolj obvestil in je zato časnikarjem lahko svetovala, naj si izberejo za svojo »razgledno točko« prav bar »Otelija«. Tu bi bil najprimernejši kraj za njihove sestanke...

Casnikarji so ta nasvet poslušali... Vsak dan so se še pred začetkom razprave sestajali v baru »Otelija«... Tam so bili najboljše gostje. Dvoril so celo nepristopni Oteliji. Na vse načine so si prizadevali, da bi kaj izlekli iz nje... Pa se jim je bore malo posrečilo... Na drugi strani pa so nekateri časnikarji, ki so imeli malo več »nosu«, kar slutili, da so vendar na pravem mestu... Počasi so spoznali prav vse obiskovalce bara »Otelija«. Casnikarji so se navduševali nad duhovitostjo nekega gospoda Nicka Stumpasa in njegovih prijateljev Jonesa, Barhama in Cliffa, s katerimi so prav pogosto sedeli pri eni mizi in se z njimi kaj pridno razgovarjali... Posebno so se zanimali za

potek razprave. Od časnikarjev pa so mogli zvedeti marsikaj... Površnemu opazovalcu se niso utegnili ti novi znanzi časnikarjev zdeti kot dobri in pošteni Amerikanci, saj so s posebnim ogorčenjem obsojali delovanje Ku-Klux-Klana in njegove podružnice Črne legije v Pine Lakeu... Kaj zmanjkovalo je besed, tako so hoteli psovati razbojniško tolpo Ku-Klux-Klanovcev, ki so s požigi, umori in bičanjem strahovali mirne ljudi... Samo to je bilo nekam čudno, da so ti mirni ameriški državljani, kakor da bi se zaobljubili, pili le limonado in malinovec... Niti kaplje alkohola niso hoteli pokusiti. Tega še posebno ni mogel razumeti suhi Jacki, posebni dopisnik »New-York Timesa«... Ze samo zaradi tega so se mu začeli zdeti sumljivi... Zato je tudi posvetil posebno pozornost prav tem treznim ljudem...

Drugi dan se je začela razprava na sodniji. Porotniki so bili že določeni, tisti porotniki, ki naj bi obsodili Franka Taylorja, ker je ubil Eda Jacksona. Prejšnji dan zvečer je bila zbrana družba v baru »Otelija«. Bili so to Stumpas, Barham, Jones, Cliff, časnikar Jacki in še nekaj drugih njegovih tovarišev časnikarjev...

Ves razgovor je prav za prav vodil Jacki, ki je pripovedoval, kako je potekala razprava v New-Yorku, ko so v baru »Ritz« našli truplo nekega mladega zastrupljenega dekleta, za katero ni nihče vedel, kako ji je bilo ime... Nihče razen časnikarja Jackija. Za to ime je zvedel od svoje male prijateljice, plesalke v baru »Ritz«, neke rdečelase Heddy!... Jacki je pripovedoval, kako so zaprli lastnika bara Smilesa, prvovrstnega lopova, za katerim je stikalo nešteto policijskih tiralic... Pripovedoval jim je zatem o nekem kratkovidnem in suhem Skotu... Razprava tam še ni bila končana... Ujeli so v zvezi s tem še nekaj razbojnikov, dva ali trije pa so srečno odnesli pete...

Novi znanzi časnikarja Jackia so zelo pozorno poslušali to pripovedovanje, se zgražali nad brezvestnimi razbojniki ter se podrobno zanimali za potek preiskave... Ali bo kaj kmalu končana?... Ali je Smiles kaj priznal?... Kaj so govorila dekleta?... Itd.

Casnikar Jacki ni niti malo namignil na to, da je njemu prav dobro znano, kdo so tisti, ki so tako srečno odnesli pete... Tega jim ni hotel povedati, a neprestano je primerjal te svoje

novce znanke z opisi, ki sta jih dali preiskovalnemu sodniku Glorija in Heddy...

Na svojo nesrečo Barham, Stumpas in Jones niso brali newyorških časopisov. Če bi jih bili brali, bi se v tem trenutku drugače spogledali. Casnikar Jacki je poslal svojem časopisu senzacionalno poročilo, v katerem je trdil, da bo preiskava v Pine Lakeu prinesla velika iznenadenja v zvezi z zadnjimi dogodki v newyorškem baru »Ritz«.

Jacki je poslal iz Pine-Lakea v Newyork nekaj brzogovornih poročil. Eno teh je bilo poslano na naslov rdečelase Heddy. Pisal ji je, naj s prvim vlakom pride obenem z Glorijo v Pine-Lake...

Ze nekaj ur prej, preden je bila odprta sodna dvorana, se je pred vrati nabralo veliko ljudi, ki so hoteli poslušati sodno razpravo... Prvi dan razprave, ko so bile na vrsti nekatere običajne stvari, je prišlo v sodni dvorani do pravih demonstracij proti Črni legiji... Sodnik, ki je vodil razpravo, je bil prisiljen izprazniti dvorano...

Tudi drugi dan se je številno občinstvo enako zanimalo za potek razprave.

Posebno pozornost sta obračali nase dve ženski, oblečeni v črno, ki sta sedeli v prvi klopi pred drugimi poslušalci. Bili sta to Ruth Taylor in Betty Grogan.

Betty je le zbrala toliko moči v sebi, da je šla na razpravo. V njej se je nekaj obrnilo. Zbrala je vse sile. Sprijaznila se je z žalostno usodo in je kot pogumno dekle hotela do konca biti navzoča pri tej žalostni igri.

Med občinstvom so bili tudi Barham, Nick, Jones, Cliff in še mnogo drugih članov Črne legije. Vsi prostori so bili zasedeni. Sodni stražarji so komaj premagovali velik naval onih, ki niso mogli več dobiti prostora v dvorani.

Razprava se je začela. Porotniki so zavzeli svoja mesta. Sodniki so sedeli nekoliko višje, zadaj. Na zatožni klopi je sedel Frank Taylor, ves skrušen in strt. Niti pogledati si ni upal tja, kjer sta sedeli Ruth in Betty. Neprestano je gledal v tla. Poleg njega je bil samo njegov branilec.

Ob začetku razprave je sodnik opomnil občinstvo: